

Wymagania edukacyjne
Muzyka klasa 6

1. Przyroda ma głos

Tematy:

1. Odkrywamy świat dźwięków – powtórzenie i integracja.
2. Wszystko śpiewa dookoła – odgłosy natury w muzyce.
3. Higiena głosu – jak dbać o nasz instrument?
4. Muzyczne pejzaże – znaki chromatyczne, metrum i przedtakt.

- Dopuszczający (2): Uczeń śpiewa w grupie refren piosenki „Odkrywczy muzyki” lub „Jesienna bossa nova”. Wskazuje klucz wiolinowy na pięciolinii. Rozpoznaje fakt, że muzyka potrafi naśladować odgłosy natury (ptaki, burzę).
- Dostateczny (3): Zaśpiewa z pomocą klasy całą piosenkę z tego bloku. Rozpoznaje podstawowe wartości nut (cała nuta, półnuta, ćwierćnuta) i potrafi je napisać. Pamięta tytuł utworu „Karnawał zwierząt” C. Saint-Saënsa.
- Dobry (4): Śpiewa czysto, zachowując synkopowany rytm bossa novy. Wyjaśnia, do czego służą znaki chromatyczne (krzyżyk, bemol, kasownik) oraz pojęcia metrum i przedtakt. Wskazuje, które instrumenty naśladowują wybrane zwierzęta w słuchanych utworach.
- Bardzo dobry (5): Śpiewa piosenki samodzielnie i z pamięci, dbając o właściwą postawę i dykcję. Sprawnie odczytuje i stosuje znaki chromatyczne w prostym zapisie nutowym. Gra poprawnie na flecie prostym lub dzwonkach zadany motyw przyrodniczy.
- Celujący (6): Wykonuje utwory wokalne solo z własną interpretacją dynamiki. Tworzy i zapisuje za pomocą nut własną, kilkuktaktową grafikę dźwiękową (miniaturę) ilustrującą zjawiska pogodowe.

2. Głos ludzki i instrumenty

Tematy:

5. Rodzaje głosów ludzkich – od sopranu do basu.
6. W świecie opery – Stanisław Moniuszko i styl narodowy.
7. Spotkanie z Moniuszką – poznajemy „Straszny dwór” i „Halkę”.
8. Rodziny instrumentów muzycznych – sekcje orkiestry symfonicznej.

- Dopuszczający (2): Wskazuje na fakt, że głosy ludzkie dzielą się na męskie i żeńskie. Wymienia i rozpoznaje z wyglądu 3 podstawowe instrumenty (np. skrzypce, gitara, bęben). Kojarzy nazwisko Stanisława Moniuszki.
- Dostateczny (3): Wymienia podstawowe skrajne rodzaje głosów (sopran jako najwyższy, bas jako najniższy). Przyporządkowuje popularne instrumenty do trzech głównych grup (strunowe, dęte, perkusyjne). Opisuje pojęcie opery jako spektaklu muzyczno-teatralnego.
- Dobry (4): Rozróżnia słuchowo cztery podstawowe głosy: sopran, alt, tenor, bas. Wskazuje narządy odpowiedzialne za śpiew (krtani, struny głosowe, przepona) i zna zasady higieny głosu. Rozróżnia instrumenty dęte drewniane od blaszanych. Rozpoznaje pojęcia aria i libretto oraz słuchowo „Arię Skołuby”.
- Bardzo dobry (5): Bezbłędnie rozpoznaje słuchowo barwy rzadszych instrumentów (np. obój, waltornia, altówka, puzon). Analizuje fabułę i znaczenie narodowej opery „Halka” lub „Straszny dwór”. Rozróżnia głosy pośrednie (mezzosopran, baryton).

- Celujący (6): Rozpoznaje ze słuchu brzmienie całych sekcji orkiestry symfonicznej w trudniejszych utworach klasycznych. Przygotowuje samodzielną prezentację o historii polskiej opery lub słynnych współczesnych śpiewakach operowych.

3. Polskie tańce narodowe i folklor

Tematy:

9. Nasz dostoyny Polonez – historia i krok taneczny.
10. Polonez w muzyce klasycznej – arcydzieła Fryderyka Chopina.
11. Mazur i jego zawrotne tempo – rytm i cechy charakterystyczne.
12. Wędrujący folklor – tradycje i muzyka ludowa różnych regionów Polski.

- Dopuszczający (2): Wymienia przynajmniej dwa polskie tańce narodowe (np. polonez, krakowiak). Wskazuje na to, że polonez to taniec uroczysty, otwierający ważne bale.

- Dostateczny (3): Wymienia cechy charakterystyczne poloneza (metrum 3/4, wolne, dostoynne tempo). Wyklaskuje podstawowy rytm trójdzielny. Wyjaśnia czym ogólnie zajmuje się folklor.

- Dobry (4): Podaje cechy charakterystyczne mazura (szybkie tempo, mazurowe akcenty na drugą lub trzecią miarę taktu). Rozróżnia słuchowo poloneza od mazura. Potrafi zatańczyć podstawowy krok poloneza w parze oraz wykonać proste elementy mazura (np. hołubce). Rozpoznaje słuchowo Poloneza A-dur Chopina.

- Bardzo dobry (5): Zapisuje w zeszycie i bezbłędnie wyklaskuje schematy rytmiczne poloneza oraz mazura (w tym rytmy mazurowe i synkopy). Wyjaśnia, czym jest stylizacja muzyczna i jak kompozytorzy wykorzystywali folklor. Gra na instrumencie tradycyjną melodię ludową z nut.

- Celujący (6): Wykazuje się szczegółową wiedzą o strojach i tradycjach regionalnych w Polsce. Samodzielnie układa, i prowadzi klasę w prostym układzie choreograficznym poloneza lub mazura.

4. Wielcy kompozytorzy

Tematy:

13. Klasycy Wiedeńscy – ład, porządek i harmonia u Haydna, Mozarta i Beethovena.
14. Hymn zjednoczonej Europy – historia „Ody do radości”.
15. Fryderyk Chopin – poeta fortepianu i jego wielka tęsknota.
16. Święto muzyki w Warszawie – Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina.

- Dopuszczający (2): Wymienia nazwiska: Mozart, Beethoven, Chopin. Wskazuje na to, że Fryderyk Chopin był polskim kompozytorem, który tworzył muzykę głównie na fortepian. Rozpoznaje podstawową melodię „Ody do radości”.

- Dostateczny (3): Rozpoznaje, że „Oda do radości” L. van Beethovena to oficjalny hymn Unii Europejskiej. Podaje podstawowe fakty z życia F. Chopina (miejsce urodzenia: Żelazowa Wola, emigracja do Paryża). Nuci główne motywy tych utworów.

- Dobry (4): Wymienia z pamięci wszystkich trzech Klasyków Wiedeńskich (J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven). Wskazuje główne różnice między epoką klasycyzmu (spokój, symetria) a romantyzmem (emocje, uczucia). Opisuje cel i historię Konkursu Chopinowskiego w Warszawie. Gra na flecie/dzwonkach uproszczony temat „Ody do radości”.

- Bardzo dobry (5): Rozpoznaje słuchowo sztandarowe dzieła tych epok (np. Etiudę rewolucyjną lub Marsz żałobny Chopina, V Symfonię Beethovena). Porównuje biografie omawianych kompozytorów i wymienia polskich laureatów Konkursu Chopinowskiego (np. Rafał Blechacz). Płynnie i bezbłędnie wykonuje na instrumencie trudniejsze miniatury klasyczne z podręcznika.

- Celujący (6): Rozpoznaje strukturę formalną słuchanych utworów (np. wskazuje formę rondo lub wariacji). Tworzy własny projekt na temat wybranego kompozytora klasycznego.